

Matkailusta on kasvamassa vientijätti

Uutisanalyysi: Ulkomaiset matkailijat tuottavat jo yli neljän miljardin vientitulot vuodessa.

Henripekka Kallio

1 Matkailu on yksi harvoista kotimaisista kasvualoista.

2 Yritysten kannattavuus on heikko. Ala katsoo joutuneensa lypsylehmäksi.

3 Matkailuyritysten tuki paranee, kun Matkailun edistämis-keskus yhdistyy Finpron kanssa.

Suomessa tuntuu olevan yksi ala, jota maailmantalouden myllerrykset eivät nujerra. Matkailualan työpaikkojen määrä on noussut 1990-luvun lamasta asti.

Kasvua vauhdittaa ulkomaisten matkailijoiden virta, joka on 2000-luvulla kaksinkertaistunut. Turisteilta saatava ulkomainen matkailutulo on jo 4,4 miljardia vuodessa ja vastaa 7–8 prosenttia koko maan tavaraviennistä ulkomaille.

Matkailu notkahti hetkellisesti finanssikriisin puhjettua viisi vuotta sitten, mutta trendi on silti selvä. Ala kasvaa, ja näkymät tulevaisuuteen ovat rohkaisevia.

ALAN YRITYSTEN mielestä päättäjät eivät tunnu ymmärtävän, miten merkittäväksi toimiala on kasvanut.

– Olemme tuottaneet kylmiä lukuja ja saaneet poliitikoilta vähitellen ymmärtämystä, mutta toimenpiteissä se ei valitettavasti vielä näy, sanoo Matkailu- ja ravintolapalvelut ry:n toimitusjohtaja **Timo Lappi**.

Monet hallituksen verotarkkaisuista heikentävät mat-

kailuyritysten kilpailukykyä. Verot nousevat alkoholilta ja virvoitusjuomilta, ja edustuskulujen verovähennysoikeus on poistumassa. Samaan aikaan vuokrat ja raaka-ainesten hinnat nousevat.

Tilanne on hankala, sillä Suomi on jo valmiiksi kallis maa matkailijoille.

– Matkailu- ja ravintolayritysten ongelma on heikko kannattavuus. Se ei parane, koska meillä on hirveästi kiinteitä kuluja ja valtio lisää niitä koko ajan. Pitkällä aikavälillä tulisi enemmän verotuloja, jos olisimme kilpailukykyisempiä, Lappi sanoo.

VALTIO tunnusti itsekin viime kesänä hyväksytyssä Suomen matkailustrategiassa, että matkailualan verotus on osittain kohtuuton. Strategiassa painotetaan, että alan arvonlisäverotus täytyy pitää eurooppalaisittain kilpailukyisenä, ja sähkövero tulisi alentaa teollisuuden tasolle.

Strategian punainen lanka on kuitenkin ulkomaisen matkailun lisääminen. Siinä keskeinen rooli kuuluu Matkailun edistämiskeskusle MEKille. Työ- ja elinkeinoministeriö ilmoitti viime viikolla, että MEK yhdistetään vienninedistamisverkosto Finpron kanssa.

– Finpron yrityspalvelupaletissa matkailuyrityksiä alleviivataan jatkossa entistä vahvemmin, kertoo teollisuusneuvos **Severi Keinälä** TEM:stä.

Samalla kun Finpron organisaatio uusitaan, sille haetaan uutta rahoitusinstrumenttia pk-yritysten tukemiseen. Taustalla häilyy elinkeinoministeri **Jan Vapaavuoren** (kok) hahmo. Hänen tie-

Tausta

Kasvumoottorit

Kansainvälisen matkailun ennustetaan lisääntyvän 2–3 prosenttia vuosittain.

Vaurastuvien venäläisten matkailu lisääntyy voimakkaasti ja Suomeen on maasta parhaat yhteydet. **Ympäristötietoisuus** lisääntyy, mikä lisää kiinnostusta koskemattomaan ja puhtaaseen luontoon.

Kasvunvaraa on, sillä Suomessa matkailun osuus bruttokansantuotteesta on Euroopan pienimpiä.

Lähde: TEM / Matkailustrategia 2020

Pitkällä aikavälillä tulisi enemmän verotuloja, jos olisimme kilpailukykyisempiä.

Timo Lappi
toimitusjohtaja

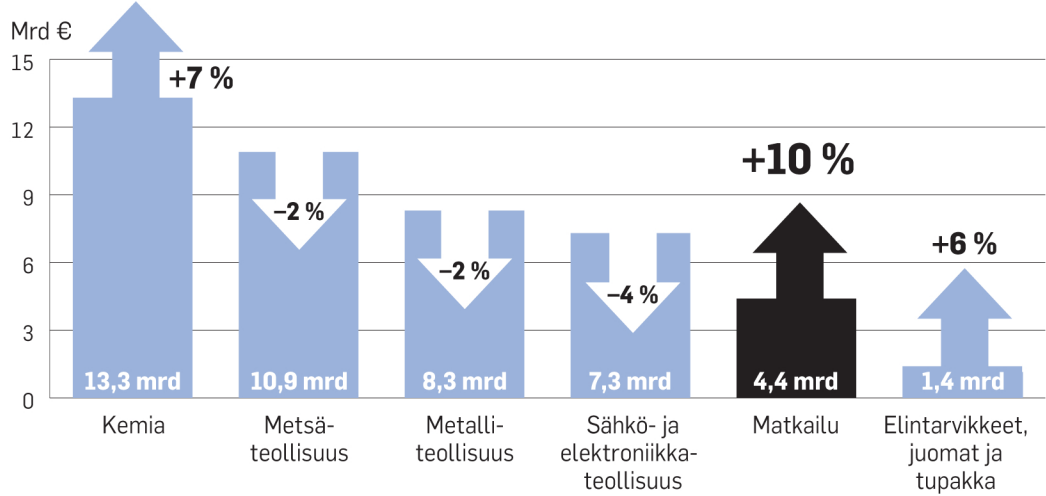
detään olevan erityisen kiinnostunut matkailualan vahvistamisesta.

Olisi kova juttu, jos Vapaavuori saisi hallituksen nostamaan Finpron kokonaisrahoitusta kaikkien säästöjen keskellä. Se tietäisi hyvää MEKille, Suomen matkailumaakuvulle ja ennen kaikkea matkailualan yrityksille.

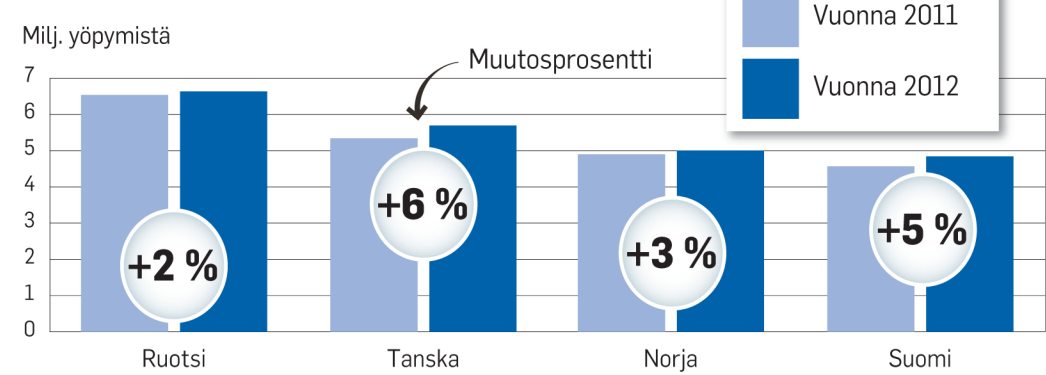
Vientituloista suurin osa tulee Venäjältä

Matkailun vienti kasvoi viime vuonna

Eräiden tavaroiden viennin arvo ja muutos (%)

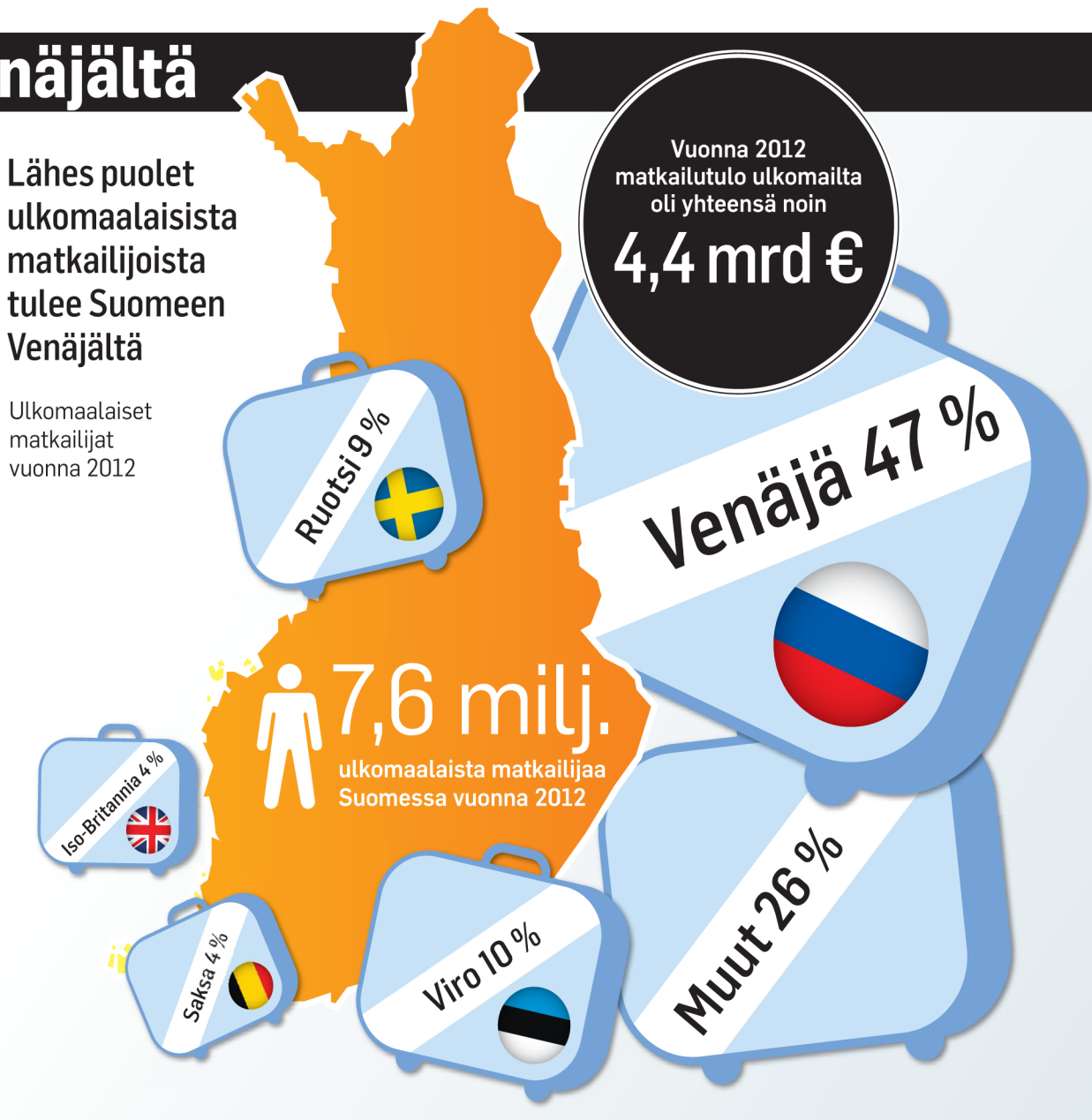

Ulkomaalaisten yöpymiset Pohjoismaissa

Lähes puolet ulkomaalaisista matkailijoista tulee Suomeen Venäjältä

Ulkomaalaiset matkailijat vuonna 2012

Työntekijät

Matkailun toimialat työllistävät

184 000

työntekijää. Henkilötyövuosina se on 111 000. Vuosina 2007–2012 työvoiman määrä kasvoi 16 prosenttia.

Yritykset

27 000

yritystä toimii matkailualalla. Uusia yrityksiä syntyy eniten ohjelmalveluihin.

Verotulot

Valtion veroista ja veroluonteisista maksuista

5,4 %

oli peräisin matkailualalta vuonna 2009. Se tekee 5,2 miljardia euroa.

Matkailijoiden kulutus

Ulkomaiset matkailijat käyttivät Suomessa

2,3 mrd

euroa vuonna 2012. Venäläisten osuus tästä oli 39 prosenttia.